LIVING TORAH

פרשת מטות-מסעי

בס"ד. משיחת י"ב תמוז ה'תשל"ז.

הנחה פרטית בלתי מוגה

וויבאַלד אַז אין רוב המדינות, וואָס מאיזו סיבה שתהי', [צי מ'איז צופרידן אָדער מ'איז שטאַרק **ניט**-צופרידן דערמיט], איז דאָ אַ זמן וואָס מ'מוז דעמאָלט אָפּגעבן כמה שעות, בפרט באַ קליינע קינדער, אויף לימודי חול,

קומט צוגיין (דער ר) דער נאָמען אַליין און דערמאָנט, אַז איצטער באַפרייט מען אים פון עול דרך ארץ, און נאָכמערער פון עול מלכות בשר ודם, און מ'גיט דאָס אָפּ לרשותו אַז ער זאָל אַריינשטעלן די קינדער – ווי קליין זיי זאָלן ניט זיין, אָדער ווי גרויס זיי זאָלן ניט זיין בשנים – אין אַ חינוך של תורה ומצוותי' וואָס איז דורכגענומען מיט יראת השם און מיט אהבת השם,

דורך פאַרשרייבן אים, אַריינבּרענגען אים, אַריינציען אים, זען טאָן אַלץ וואָס מ'קען אַז זיי זאָלן גיין גלייך אין אַ ישיבה אָדער תלמוד-תורה אָדער אַ בית-ספר, [ווי דער נאָמען זאָל ניט זיין אין יעדער מדינה לפי ענינה], אין די שעות וואָס האָבן זיך באַפרייט, נוסף אויף די שעות וואָס ער האָט בלאו הכי געלערנט לימודי קודש,

און אָט דאָרט אַז ס'קומט אויך אַז די בתי-ספר ווערן געשלאָסן, אָדער מ'דאַרף האָבן חיזוק הבריאות פון דעם קינד, לאמיתתו – זאָל מען אים גלייך (אַריינגעמען) פאַרשרייבן און אַריינגעבן אים און אַריינגעמען אים אין אַ מחנה יומי, אין אַ מחנה וואָס ער וועט דאָרטן זיין כל היום כולו במשך פון וואָכן נאָכאַנאַנד (אין אַ רוח אין אַ) אַרומגענומען מיט אַ רוח פון אהבת השם און יראת השם און שיעורים בתורת השם מידי יום ביומו, ובהוספה ביום השבת וואָס "קודש הוא לה'".

וואָס אָט דעמאָלט איז דער זומער אַ **געזונטער** באמת, וואָרום דאָס מאַכט געזינטער די קינדער סיי בגשמיות סיי ברוחניות.

וואָס אָט דאָס האָט מען די מעגלעכקייט בשעת מ'גיט אָפּ אַ קינד פיר און צוואַנציק שעה אַ טאָג און זיבן טעג אַ וואָך (און אַל) ברציפות, נאָכאַנאַנד, אין אַ מעמד ומצב פון נאָר תורה ומצוות און אהבת השם און יראת השם,

און מ'איז דעם קינד מסביר, אַז אפילו אכילתו ושתייתו וטיולו מיט די אַלע פרטים וואָס מ'האָט אין אַ קעמפּ איז דאָס אויך כדי ער זאָל מקיים זיין אַ מצוה פון "ושמרתם לנפשותיכם", און דאָס וואָס מ'דאַרף האָבן דער גוף זאָל זיין געזונט בגשמיות, דאַרף ער אויך זיין געזונט ברוחניות – ער זאָל **לעבן** מיט תורת חיים, און מקיים זיין (די מצוו) אירע מצוות אויף וועלכע עס שטייט "וחי בהם".

וואָס בהנוגע צו אברכי ישיבה, תלמידי ישיבה, איז דאָך "תורתם אומנתם", איז אויך די עניני **רשות** זייערע, איז די עניני **מנוחה** שלהם – דאַרף דאָס אויך זיין אין ענינים פון תורה:

אפילו ווען מאיזו סיבה שתהי' מוז ער זיך אָפּרוען פון דעם לימוד **בעיון**, ער מוז האָבן אין דערויף אַ הפסק – קען דאָך דערנאָך זיין אַ לימוד למיגרס;

אפילו אַז דערפון מוז ער זיך אויך אָפּרוען על פי ציווי הרופא וכו' וכו' – קען ער דאָך דאָס אויסנוצן אויף **הפצת** התורה בגופו, אָדער על כל פנים הפצת התורה על ידי השתדלות עם אחרים, אַז זיי זאָלן טאָן בהדרכתו, ווי מ'האָט דאָס איינגעפירט בכמה וכמה ישיבות.

על דרך זה איז דאָך אויך אַ הוראה פאַר גדולים, וואָס (זיינען) רעכענען, אַז זיי זיינען שוין אַזוי ערוואַקסן און גרויס, אַז זיי דאַרפן שוין ניט גיין אין ישיבה,

© 2003 Jewish Educational Media, Inc.

פרשת מטות-מסעי

אויך כולל אָט די וואָס געפינען זיך אין אַ סוג העבודה וואָס זייער לעבן איז אין סוג פון "זבולון", פון "שמח זבולון בצאתך", ער גייט אַרויס לפרקמטיא, און דערנאָך איז ער פון די געלט מחזק "ישכר באוהליך" – איז אויך דוקא דעמאָלט דאָ די צייט, ווי מ׳זעט דאָס אויך אין מנהג העולם, אַז ס׳איז דאָ אַ מנוחה – על כל פנים ניט אַזאַ אָנגעשטרענגקייט און פאַרהאַוועקייט – אין עניני מסחר, אין די עטלעכע וואָכן במשך זמן הקיץ, נאָך י"ב-י"ג תמוז,

זאָלן זיי דעמאָלט אויסנוצן דעם זמן החופש פון דער פאַרהאָרעוויקייט און פאַרטומלטקייט אין עניני מסחר – אויף אָפּגעבן זיך, און מיט נאָך מער חיות ווי מ׳טוט דאָס אין עניני עסק ומסחר, אין דעם ענין פון הפצת התורה ומצוותי׳ בכל מקום שידם מגעת.

וכאמור לעיל, דאָס איז אויך אַ גוטע הכנה אויך בנוגע מסחר, אַז נאָך דערויף אַז ס׳ענדיקט זיך דער "וואַקיישאָן" – דעם חופש – וואָס מ׳נעמט פון זיין אָפּיס אָדער פון זיין עסק אָדער פון זיין דזשאַב; ער מוז זיך אָפּרוען די פּאָר וואָכן, און ער רוט זיך אָפּ מערניט [ווי] פון דעם מסחר און פון דעם דזשאַב; ער טוט אָבער ביתר שאת וביתר עוז אין הפצת התורה ומצוותי׳ –

גיט דאָס) לייגט דאָס אויך דעם יסוד חזק, אַז ס׳זאָל זיין אַ הצלחה באַ "זבולן׳ען" ווען ס׳וועט דערנאָך קומען דער זמן וואָס על פי שולחן ערוך הויבט ער אָן טאָן אין "משאו ומתנו באמונה" – אַז דעמאָלט זאָל זיין מיט מער הצלחה און מיט ווייניקער פיזור הנפש און מיט ווייניקער טרדות.

און ווי גערעדט כמה פעמים, אַז ס׳דאַרף זיין "יגיע **כפיך** כי תאכל": מ׳האָרעוועט מערניט [ווי] מיט די **הענט**, אָבער די קאָפּ און די האַרץ ליגט ביי אים אין אידישקייט, אין תורה ומצוות – זאָל זיין נאָכמער הצלחה אין "יגיע כפיך", אין דעם עצם פאַרדינסט,

און אויך – הצלחה אויף אויסנוצן דעם פאַרדינסט נאָר (אויף גוטע זאַכן) אויף געזונטע זאַכן און אויף גוטע זאַכן און אויף אידישע זאַכן,

© 2003 Jewish Educational Media, Inc.